

Η ευλογία και η χάρις που επιφέρουν οι ασκητικοί κόποι και αγώνες

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://www.pemptousia.gr/?p=954112>]

Από τη δική μας πλευρά. Μπορεί να πει ένας μοναχός, τι σημασία έχουν οι μετάνοιες; Μπορεί να πει «δεν κάνω μετάνοιες και θα κάνω δουλειά για να παράγω έργο»; Ασφαλώς όχι. Ο μοναχός ξέρει ότι δεν «παράγει έργο». Έχει διδαχθεί από την Παράδοσή μας ότι υπάρχει μια αργία που βρίσκεται υπέρ πάσαν ενέργειαν. Ο μοναχός δεν κάνει απολύτως «τίποτα», μετρούμενο κοσμικά. Και από αυτό το τίποτα ανασταίνει νέους κόσμους. Κι αν θα κάνει επίσης μια δουλειά ο μοναχός ο Αγιορείτης: αν θα αγιογραφήσει ή αν θα χτίσει, δεν είναι ότι απλώς αγιογράφησε και έχτισε. Αλλά ότι αυτό το χτίσμα κι αυτή η αγιογραφία έχει μια ανερμήνευτη χάρη, εκείνη που κάνει και το «τίποτα» της απασχολήσεως του μοναχού —το να πέφτει και να σηκώνεται στις μετάνοιες— να τον γεμίζει από τώρα με αιωνιότητα και αφθαρσία.

Πάμε τώρα σε μια αγρυπνία. Πάλι σου λέει η λογική του κόσμου: Δώδεκα ώρες αντέχετε; Δεκαπέντε ώρες! Μα είστε λογικοί; Έχει αποδειχθεί πως ο άνθρωπος δεν έχει τη δύναμη παρά μόνο λίγη ώρα να έχει τεταμένη την προσοχή. Και σου λέει ο άλλος: Εγώ είμαι μορφωμένος θέλω να διοργανώσω λογικά τη ζωή μου. Μα τι να την κάμεις τη μόρφωση και τη λογική αυτή... Αντέχομε δεκαπέντε ώρες; Και τι

σημαίνει αν αντέχομε; Να γίνεις πτώμα. Να λειώσεις. Εκεί πέρα, στο λειώσιμο, βρίσκεται το μυστικό. Και απ' εκεί βγαίνει μια άλλη παράκληση και μια άλλη παρηγοριά που δεν συγκρίνεται με τίποτα.

Και πάμε μετά σ' ολόκληρο το Άγιον Όρος και στην αρχιτεκτονική του σώματός του με τα μονοπάτια και τα λιθόστρωτα. Πάλι η ίδια ένσταση: Τι πράγμα είναι αυτό; Τι σημασία έχει να σκοτωθείς στον ποδαρόδρομο; Δεν είναι καλύτερα να πας με το αυτοκίνητο σ' ένα τέταρτο;

Μα τι θέλετε; Αυτή η λογική του κόσμου, που χαντάκωσε τον κόσμο, αυτή θα τη φέρομε κι εδώ πέρα; Εάν τυχόν πάμε έτσι, τότε να καταργήσομε τις αγρυπνίες. Να κάνομε ένα τέταρτο, μισή ώρα την ακολουθία. Και να φεύγομε. Να πηγαίνομε στις Καρυές σε πέντε λεπτά. Να πηγαίνομε στα Καυσοκαλύβια, στη Λαύρα. Να κάνομε έτσι το γύρο του Αγίου Όρους. Οπότε τι κερδίσαμε; Διαλύσαμε το Άγιον Όρος «ψυχή τε και σώματι». Ανθρωπίνως το γελοιοποιήσαμε και πνευματικώς το ατιμάσαμε.

Έχει μια άμεση σχέση η αρχιτεκτονική του συνόλου του Αγίου Όρους με το ήθος της ορθοδόξου ασκήσεως: Παρακολουθώντας τις μακρές αγρυπνίες και ζώντας το μοναχικό μας πρόγραμμα, αντιλαμβανόμαστε γιατί διαμορφώθηκε μ' αυτό τον τρόπο το σώμα του Αγίου Όρους. Όπως επίσης οδοιπορώντας στα κουραστικά του μονοπάτια μπαίνομε στο νόημα της αγρυπνίας και στην αγία ανάπαυση της ησυχίας του. Με τις αγρυπνίες οδεύομε προς μίαν άφατη παράκληση. Και με τις οδοιπορίες αγρυπνούμε και αναπαυόμαστε σε τόπο άγιο.

Για όλ' αυτά η ευγνωμοσύνη μας θα πρέπει να είναι απεριόριστη προς τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό, το Θεάνθρωπο, την Κυρία Θεοτόκο, όλους τους Αγίους, τους παλαιούς Αγιορείτες πατέρες, τον πατέρα Αθανάσιο, τον παλαιό ηγούμενο της Μονής σας, —τον Άγιο αυτόν Αθανάσιο,— τον π. Βησσαρίωνα, τον προηγούμενό σας, που τόσο αγωνίστηκε κι αυτός για το καλό του Αγίου Όρους. Πρέπει να είμαστε ευγνώμονες προς όλα τα γεροντάκια, τα οποία βλέπομε να υπάρχουν εδώ.

Και αυτό που χρειάζεται είναι αγώνας να μείνομε στην αγρυπνία του Αγίου Όρους. Όσο μένομε, συνέχεια και θα ακούμε. Είμαστε σαν τη γή που συνέχεια θα δέχεται μέσα της την ουράνια δρόσο, τον όμβρο τον πνευματικό της αγίας Παραδόσεώς μας. Όταν αυτό κάνομε, θα νοιώθομε το μοναδικό του ορθοδόξου μοναχισμού που δεν εκφράζεται. Γι' αυτό μόλις πάνε να το εκφράσουν οι Πατέρες, μόλις πάνε να το βγάλουν από την αφωνία στο λόγο, φαίνεται ο λόγος τους να μιλά οξύμωρα: Λένε πως η στάση εδώ είναι κίνηση, η σιωπή γίνεται λόγος, ο θάνατος ζωή και η αδικία δικαίωση.

Η Αγία Αναστασία σήμερα δέχτηκε «τον άδικον θάνατον», αλλ' ουσιαστικά δικαιώθηκε και μπήκε στην αιώνια ζωή. Και μείς αν θελήσουμε, με τη χάρη του Θεού, να αδικηθούμε μέχρι τέλους και να κάνουμε πράγματα για τον κόσμο παράλογα και να δεχτούμε το θάνατο για το Χριστό —δηλαδή αν θελήσουμε να γίνουμε πραγματικοί Αγιορείτες και να ταφούμε σα σπόροι στην εύφορη αγιορειτική γή— τότε θα αισθανόμαστε «ψυχή τε και σώματι» από τώρα αναπαυμένοι, μέσα στην ατελεύτητη επέκταση της αιώνιας ζωής που ήδη άρχισε.

Πηγή: Περιοδικόν «Ο Όσιος Γρηγόριος», § Ο άνθρωπος ον λειτουργικό, περίοδος β', Τεύχος 2ο, Έκδοσις Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους, Άγιον Όρος 1977